ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 24.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 28-го Марта. — 1847 — *Wilno. PIĄTEK, 28-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Марта.

Высочайшимъ Указомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 3-го Марта, состоящій при Министерствѣ Финансовъ, Статскій Совѣтникъ *Бобинскій*, назначенъ Предсѣдателемъ Новгородской Казенной Палаты, Предсѣдатель Минской Казенной Палаты. Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Гежелинскій*, переведенъ Предсѣдателемъ Ярославской Казенной Палаты; отставной Статскій Совѣтникъ *Хорошкевичъ*, опредѣленъ въ службу Предсѣдателемъ Минской Казенной Палаты.

—

Его Императорское Величество Высочайше повелѣть изволилъ: 1) Строжайше подвердить всѣмъ подвѣдомственнымъ мѣстамъ и лицамъ, чтобъ при опредѣленіи чиновниковъ на должности, предоставленныя ихъ распоряженію, перемѣщеніи и увольненіи ихъ, немедленно доносили, чрезъ подлежащія начальства, о всѣхъ имѣющихъ происходить по замѣщенію должностей перемѣнахъ. 2) Въ случаѣ неблагонадежности или злоупотребленій со стороны чиновниковъ, отстранять таковыхъ отъ занимаемыхъ ими должностей и доносить Его Величеству, за что они отъ исправленія должностей удалены, для внесенія о томъ въ Высочайшій Приказъ по Гражданскому Вѣдомству. 3) Чиновниковъ изъ одного Министерства въ другое и отъ одного рода службы къ другому не переводить безъ Высочайшаго разрѣшенія 4) Сибирскія Губерніи и Закавказскій Край остаются на томъ положеніи, которое имъ по особымъ уваженіямъ предоставлено съ тѣмъ, чтобъ о всѣхъ перемѣнахъ извѣщаемъ былъ Инспекторскій Департаментъ Гражданскаго Вѣдомства.

— Его Императорское Величество Высочайше повелѣть изволилъ: строжайше подтвердить, чтобы доставленіе въ Инспекторскій Департаментъ Гражданскаго Вѣдомства ежемѣсячныхъ свѣдѣній обо всѣхъ перемѣнахъ въ составѣ гражданскихъ чиновъ, было непремѣнно въ точности исполняемо, согласно установленному на сіе порядку, какъ мѣра, необходимая для исправнаго веденія общаго списка чиновникамъ, на службѣ состоящимъ.

—

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, по вопросу, на какомъ основаніи дѣти Евреевъ, осужден-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Marca.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 3 go Marca, zostający w Ministeryum Skarbu, Radzca Stanu *Bobiński*, mianowany Prezydentem Nowgorodzkiéj Izby Skarbowéj; Prezydent Mińskiéj Skarbowéj Izby, Rzeczywisty Radzca Stanu *Geżeliński*, przeniesiony w tymże obowiązku do Jarosławskiéj Izby Skarbowéj; dymissyonowany Radzca Stanu *Choroszkiewicz*, mianowany Prezydentem Mińskiéj Skarbowéj Izby.

—

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: 1) Najsurowiéj zalecić wszystkim podwładnym urzędom i osobom, aby przy naznaczaniu urzędników do obowiązków, które są zostawione do ich rozporządzenia, przy ich przeniesieniu i uwolnieniu, donosiły niezwłocznie, za pośrednictwem właściwéj zwierzchności, o wszystkich mających nastąpić co do osadzania miejsc przemianach. 2) W razie nieufności lub nadużycia ze strony urzędników, usuwać takowych od zajmowanych przez nich obowiązków i donosić Jego Cesarskiej Mości za co zostali od sprawowania obowiązku oddaleni, dla ogłoszenia tego w Najwyższym Dziennym Rozkazie w Wydziale Cywilnym. 3) Urzędników z jednego Ministeryum do drugiego, jako też z jednego rodzaju służby do innego, nie przenosić bez Najwyższego rozstrzygnienia. 4) Gubernie Syberyjskie i kraj Zakaukazki pozostają na tych prawach, jakie im z powodu szczególnych uwag udzielono, z tém zastrzeżeniem, aby o wszystkich przemianach uwiadamiano Inspektorski Departament Cywilnego Wydziału.

— Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: najsurowiéj zalecić, aby podawanie do Inspektorskiego Departamentu Cywilnego Wydziału miesięcznych wiadomości o wszelkich przemianach w składzie cywilnych urzędników, było koniecznie najściślej dopełniano, podług przepisanego w téj mierze porządku, jako środek niezbędny dla dokładnego utrzymania ogólnéj listy urzędników na służbie zostających.

—

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy najpoddanniejsze przedstawienie Ogólnego Zebrania piérwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, z powodu zapytania, na jakiéj zasadzie dzieci Starozakonnych, skazanych na Syberyą,

ныхъ въ Сибирь, могутъ слѣдовать за родителями своими въ мѣсто ссылки, и соглашаясь въ главныхъ основаніяхъ съ заключеніемъ Сената, Мнѣніемъ положилъ: предначертанныя имъ по сему вопросу правила изложить въ слѣдующемъ видѣ: 1) При ссылкѣ Евреевъ въ Сибирь по приговорамъ судебныхъ мѣстъ, дозволяется слѣдовать съ ними женамъ ихъ, буде сіи послѣднія сами того пожелаютъ. 2) Еврейки, слѣдующія въ Сибирь съ мужьями, какъ осужденными въ ссылку за преступленія по судебнымъ приговорамъ, такъ и переселяемыми туда на житье за дурное поведеніе, могутъ брать съ собою малолѣтныхъ дѣтей мужескаго пола до пяти, а женскаго до десяти лѣтъ; незамужнихъ же дочерей и старѣе сего возраста, буде онѣ сами изъявятъ на то согласіе. 3) На увольненіе дѣтей Евреевъ, слѣдующихъ на семъ основаніи съ родителями своими въ Сибирь, согласія обществъ не требуется. 4) При ссылкѣ въ Сибирь за преступленія однѣхъ Евреекъ, мужья ихъ слѣдовать за ними не могутъ. Изъ малолѣтныхъ дѣтей такимъ Еврейкамъ предоставляется брать лишь грудныхъ младенцевъ, и то не иначе, какъ съ согласія мужей. 5) Тѣхъ изъ родившихся въ Сибири или зашедшихъ туда съ своими родителями Еврейскихъ дѣтей мужескаго пола, кои достигнутъ 16-лѣтняго возраста, зачислять въ военные кантонисты, а при неспособности къ военной службѣ, поступать съ ними по тѣмъ же правиламъ, какія установлены для Евреевъ ссыльно-поселенцевъ. 6) За поступившихъ такимъ образомъ въ военные кантонисты Евреевъ, если они состояли или окажутся записанными при обществахъ по ревизіи, выдавать тѣмъ обществамъ зачетныя рекрутскія квитанціи. — Мнѣніе сіе Высочайше утверждено 23-го Декабря 1846.

mogą udawać się za swemi rodzicami na miejsce ich zesłania, i zgadzając się w głównych zasadach ze zdaniem Senatu, postanowiła: Ułożone przezeń z powodu tego zapytania prawidła objaśnić w następny sposób: 1) Przy zesłaniu Żydów na Syberyą, w skutek zapadłych wyroków sądowych, dozwala się udawać się z nimi ich żonom, jeśli same tego życzyć będą. 2) Żydówki udające się na Syberyą z mężami, tak skazanymi na zesłanie za wykroczenia na mocy sądowych wyroków, jako też i przesiedlanymi tamże na mieszkania za złe prowadzenie się, mogą brać z sobą małoletnie dzieci płci męzkiéj do pięciu, a żeńskiéj do dziesięciu lat; niezamężne zaś córki i dzieci w starszym wieku, w takim tylko razie, jeśli one same na to się zgodzą. 3) Na uwolnienie dzieci Żydowskich, udających się na téj zasadzie z rodzicami swojemi na Syberyą, zezwolenie gmin nie jest potrzebne. 4) Przy zesłaniu na Syberyą za wykroczenia samych Żydówek, mężowie ich udawać się za niemi nie mogą. Z liczby zaś małoletnich dzieci, takim Żydówkom dozwala się brać tylko niemowlęta przy piersiach, i to nieinaczéj jak za zgodą mężów. 5) Dzieci Żydowskie płci męzkiéj, urodzone w Syberyi, lub które się tam udały ze swojemi rodzicami, po dojściu ich do lat 16 zaliczać do wojennych kantonistów, a w razie niesposobności do służby wojskowéj, postępować z nimi na zasadzie tychże prawideł, jakie są przepisane dla Żydów zesłanych na zaludnienie. 6) Za Żydów, którzy w ten sposób przyjęci zostaną do liczby wojennych kantonistów, jeśli byli lub okażą się zapisanymi przy gminach w rewizyi, wydawać tymże gminom zaliczalne rekruckie kwity. — Zdanie to Najwyżéj utwierdzone zostało 23-go Grudnia 1846 r.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 19 *Марта*.

Прибывшій сюда недавно Турецкій посланникъ Шекибъ-Эфендій, поднесъ вчера Императору, на торжественной аудіенціи, свои вѣрительныя грамоты, послѣ чего онъ представленъ былъ Императрицѣ.

— Въ половинѣ Февраля, упала въ Крайнбургѣ огромная снѣжная лавина и завалила дорогу надъ Лоиблемъ, такъ что дирекція путей сообщенія, опасаясь, чтобы сообщеніе чрезъ Лоибль не было прервано на нѣсколько недѣль, приказала пробить въ этой лавинѣ туннель. Снѣгъ былъ такъ крѣпокъ, что работу эту едва въ двѣ недѣли удалось окончить. Теперь есть и у насъ туннель, единственный, можетъ быть, въ свѣтѣ, который будетъ держаться вѣроятно до Мая, и представляетъ волшебное зрѣлище съ своими блестящими сталактитами.

Прага, 14 *Марта*.

И у насъ ощутителенъ недостатокъ въ продовольствіи. Нѣкоторые фабриканты уволили большое число работниковъ, кои, будучи мучимы голодомъ, разграбили булочныя въ разныхъ частяхъ города. Одинъ изъ булочниковъ позволилъ имъ взять столько хлѣба, сколько они хотѣли. До 600 работниковъ отправили къ бургомистру депутацію, съ просьбою о пособіи въ ихъ нуждѣ. Богатые содержатели ситцевыхъ фабрикъ обязались вносить извѣстную сумму на содержаніе работниковъ, остающихся безъ всякаго занятія. Богатые будутъ платить на этотъ предметъ по 50 гульденовъ въ недѣлю, а прочіе, сколько могутъ.

Франція

Парижъ, 16 *Марта*.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, Г. Ремильи взошелъ на каѳедру и объяснялъ предложенное имъ введеніе подати съ собакъ. Эта подать, смотря по достоинству собаки, будетъ простираться отъ 1 до 2 фр. за собаку, употребляемую для охраненія скота, дворовъ и домовъ земледѣльцевъ, промышленниковъ и владѣльцевъ недвижимыхъ имѣній. Со всѣхъ прочихъ собакъ предлагается взимать подати отъ 2 до 10 франковъ. Впрочемъ муниципальнымъ совѣтамъ должно быть предоставлено право уменьшать эту подать (отъ 1 до 5 фр.). Кто взнесетъ подать, тотъ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 19 *marca*.

Nowo-przybyły Poseł turecki, Szekib-Efendi, złożył Cesarzowi wczoraj, na uroczystém posłuchaniu, swoje wierzytelne listy, a następnie Cesarzowéj przedstawiony został.

— W Krainburgu spadła w połowie lutego tak olbrzymia lawina śniegu, na gościniec nad Loiblem, że dyrekcya dróg, obawiając się, by przeprawa przez Loibl na kilka tygodni zupełnie przerwaną nie była, kazała w téj lawinie wybić tunel. Snieg był tak twardy, że tę robotę ledwie w dwóch tygodniach wykonano. Mamy tedy tunel jedyny może w świecie, który potrwa do Maja i przedstawia czarujący widok ze swemi błyszczącemi stalaktykami.

Praga, 14 *marca*.

I u nas daje się już uczuwać niedostatek żywności i wynikające ztąd niepokoje. Kilku fabrykantów oddaliło znaczną liczbę robotników, którzy przyciśnieni głodem, zrabowali sklepy piekarzy w rozmaitych dzielnicach miasta. Jeden piekarz pozwolił im zabrać tyle chleba, ileby sami chcieli. Około sześciuset robotników wysłało deputacyą do burmistrza z prośbą, aby im dopomógł w ich nędzy. Bogaci fabrykanci kartunów obowiązali się do składki dla robotników, niemających zatrudnienia. Ci, co mają większy majątek, dawać będą po 50 reńskich na tydzień, zaś mniéj zamożni, w miarę swego mienia.

Francya.

Paryż, 16 *marca*.

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, P. Remilly wezwany został na mównicę, aby rozwinął swój wniosek względem ustanowienia podatku od psów. Podatek ten ma być stopniowany, to jest od 1 do 2 fr. od psa pilnującego trzody, podwórza, własności rolniczéj lub zakładu przemysłowego. Od każdego innego ma się płacić od 2 do 10 fr. Zostawiona jednak ma być wolność Radom municypalnym zmniejszenia tego podatku, nie niżéj jednak jak do połowy (1 do 5 fr.). Opłata podatku ma dozwalać posiadania kilku psów w tym samym roku. P. Remilly przypomniał, że w 1845 roku niemniéj jak 51 Rad Jeneralnych żądało ustanowienia tego podatku, opierając

можетъ содержать у себя произвольное число собакъ въ теченіе года. Г. Ремильи напоминаетъ, что въ 1845 году не менѣе 51 генеральнаго совѣта требовало введенія этой подати. Въ подтвержденіе сего желанія, совѣты приводили—увеличивающееся годъ отъ года число собакъ, несчастные случаи, отъ нихъ происходящіе, нечистоту, производимую ими въ жилищѣ бѣднаго, и, наконецъ, большое количество съѣстныхъ припасовъ, ими потребляемое. Если эти причины были принимаемы въ 1845 году, то тѣмъ болѣе надобно уважить ихъ теперь, во время недостатка. И еслибъ слѣдствіемъ введенія предлагаемой подати, было лишь уменьшеніе числа случаевъ водобоязни и ужасныхъ результатовъ ея, то и это былобы уже благодѣяніемъ для государства, имѣющаго право ожидать отъ палаты, что она не откажетъ ему въ такомъ желаніи.— На вопросъ президента, должно ли принять на видъ это предложеніе, со всѣхъ сторонъ раздались во клицанія: „Да! да!“ Г. Мора-Бальяжъ объявилъ себя противъ предложенія, говоря, что время для наложенія новой подати избрано неудачно и что онъ съ сожалѣніемъ слышитъ, что свободною отъ подати должна остаться только собака слѣпаго. По мнѣнію оратора, собака бѣднаго пастуха и крестьянина, которая стережетъ его стадо и дворъ, должна бы заслуживать такое же вниманіе. Пусть налагаютъ подать на собакъ, составляющихъ предметъ роскоши, на собакъ охотничьихъ, на такъ называемыхъ любимицъ и питомицъ маркизъ (смѣхъ); но только не на собаку бѣднаго, не на эту полезную собаку, потому что бѣдный и безъ того довольно отягощенъ налогами. Послѣ сей рѣчи, дальнѣйшія пренія по сему предмету были отсрочены.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что герцогъ Монпансье, съ супругою, встрѣтилъ Королеву Христину на станціи желѣзной дороги; потомъ Король, Королева, принцы и принцессы посѣтили Ея Величество, въ ея дворцѣ на Каруселской улицѣ. Король Людовикъ-Филиппъ и принцы принимали вчера въ аудіенціи герцога Піанзареса.

— Принцъ Жуэнвильскій прибылъ 12 числа въ Тулонъ, гдѣ онъ приметъ начальство надъ эскадрою, состоящею изъ четырехъ линѣйныхъ кораблей, которые снабжены уже продовольствіемъ и получили предписаніе быть въ готовности къ отплытію; изъ Бреста ожидаютъ еще двухъ линѣйныхъ кораблей *Friedland* и *Jena*, которые присоединятся къ эскадрѣ, еще прежде 20 числа с. м.

— На послѣднемъ вечерѣ у Г. Гизо, г-на Норменби не было, что снова подало поводъ къ различнымъ толкамъ.

— Говорятъ, что назначеніе Г. Гебера министромъ юстиціи подало поводъ къ недоразумѣніямъ между нѣкоторыми членами кабинета.

— Изъ Алжира получено неожиданное извѣстіе: одно изъ марокскихъ племенъ, ограбленное Абд-эль-Кадеромъ, напало на него, и убило 50 человѣкъ изъ его отряда.

— Г. *Barbet de Jouy* французскій консулъ на островѣ св. Маврикія, который былъ въ непріятныхъ отношеніяхъ съ англійскимъ адмираломъ Дакрэ, назначенъ консуломъ на островъ Кандію.

— Сегодня открыта выставка художественныхъ произведеній 1847 года; на дняхъ открыта также выставка цвѣтовъ въ Люксанбургскомъ дворцѣ, доходъ съ коей назначенъ въ пользу бѣдныхъ Сенскаго департамента.

— Въ городѣ Парижѣ въ 1846 году считалось 1,058,897 жителей, а именно: постоянныхъ—915,721; временныхъ—въ разныхъ общественныхъ заведеніяхъ, больницахъ и проч. 88,475, и гарнизона 19,701 человѣкъ. Домовъ считалось жилыхъ 29,525; необитаемыхъ 341; вновь строилось 355; и того 30,221.

17 *Марта*.

Королева Христина находилась вчера на обѣдѣ во дворцѣ, а въ Воскресенье дастъ большой обѣдъ у себя, къ которому пригласила всѣхъ министровъ. Г. Гизо имѣлъ вчера продолжительный разговоръ съ Ея Величествомъ въ ея дворцѣ.

— Члены палаты депутатовъ собирались сегодня въ своихъ отдѣленіяхъ, для разсмотрѣнія проекта постановленія о бюджетѣ 1845 года. Доходы въ этомъ году простирались до 1,323,312,174 фр., а расходы до 1,303,432,481; слѣдственно осталось 4,335,329 фр.

— Маршала Бюжо ожидали здѣсь къ 25 Марта, но, по полученнымъ извѣстіямъ, онъ отложилъ эту поѣздку.

swe żądanie na ciągłe pomnażającéj się liczbie psów; na nieszczęściach, jakie są przez nich zrządzane; na nieczystości, jaką sprawiają w mieszkaniach ubogich, i nakoniec na wielkiéj ilości artykułów żywności, które spożywają. Jeżeli ten wzgląd miano już w roku 1845, tedy tém bardziéj należy go mieć teraz, gdy zachodzi niedostatek żywności. Gdyby zaprowadzenie tego podatku przyczyniło się tylko do zmniejszenia przypadków wścieklizny i jéj okropnych skutków, byłoby to już niezmiernem dobrodziejstwem dla kraju, który przeto ma prawo spodziewać się go od Izby swoich reprezentantów. Na zapytanie Prezesa, czy ten wniosek ma być wzięty pod rozwagę, odezwały się ze wszystkich stron liczne głosy: „Tak jest.“ Poczém P. Maurat-Ballange zabrawszy głos, oświadczył, iż czas teraźniejszy uważa za niestosowny do stanowienia nowych podatków, i z żalem słyszy, że tylko pies niewidomego ma być uwolniony od opłaty. Zdaniem mówcy, pies ubogiego owczarza, pies biédnego wieśniaka, który strzeże jego trzody i gospodarstwa, zasługuje na równeż względy. Należałoby tylko opodatkować psy zbytkowe, psy do polowania, bonończyki, tak nazwane ulubieńce i klejnoty Margrabin (śmiech) Ale od psa ubogiego człowieka, od psa pożytecznego, nie wypada nakładać podatku, gdyż ubodzy i bez tego są już dosyć podatkami uciśnieni Po tym głosie dalsze nad tym przedmiotem rozprawy odroczone zostały.

— *Monitor* donosi, że Xiążę Montpensier z małżonką swoją przyjmował Królowę Krystynę, na stacyi drogi żelaznéj, a następnie, Król i Królowa, tudzież Xiążęta i Xiężniczki odwiedzili Monarchinię w jéj pałacu przy ulicy Courcelles. Xiążę Rianzares miał wczoraj posłuchanie u Króla i Xiążąt.

— Xiążę Joinville stanął d. 12 go w Tulonie, gdzie obejmie dowództwo nad eskadrą. Zaraz po swojém przybyciu odwiedził Infanta Henryka. Cztéry okręty liniowe, któremi Xiążę dowodzić będzie, zaopatrzone są w żywność i otrzymały rozkaz być w pogotowiu do rozwinięcia żagli. Mówią, że odpłyną do Tunetu. Z Brest oczekiwane są jeszcze dwa okręty liniowe: *Friedland* i *Jena*, które połączą się z eskadrą przed 20 m b m.

— Na ostatnim wieczorze u P. Guizot nie znajdował się znowu Lord Normanby: co stało się przedmiotem wszystkich rozmów.

— Mówią, że wybór P. Hebert na Ministra sprawiedliwości, stał się powodem do nieporozumień między niektórymi członkami gabinetu.

— Donoszą z Algieru rzecz nadzwyczajną, to jest: że jedno z najznakomitszych plemion Marokkańskich, które Abd-el Kader zrabował, uderzyło na niego i zabiło mu 50 ludzi.

— P Barbet de Jouy, dotychczasowy Konsul francuzki na wyspie św. Maurycego, który miał wiadome zajście z angielskim Admirałem Dacres, mianowany jest Konsulem na wyspie Kandyi.

— Dzisiaj, rozpoczęła się wystawa sztuk pięknych z 1847 roku, a przed kilku dniami otworzono wystawę kwiatów, w pałacu Luxemburgskim, na korzyść ubogich departamentu Sekwany.

— Ludność miasta Paryża wynosiła w 1846 roku 1,058,897 głów, to jest, stałych mieszkańców było 915,721, niestałych, w kollegijach, szpitalach i t. d. 88,475, zaś załogi wojskowéj 19,701. Przytém znajdowało się domów zamieszkałych 29,525, niezamieszkałych 341, budujących się 355; ogółem 30,221.

Dnia 17 *marca*.

Królowa Krystyna obiadowała wczoraj w zamku; w Niedzielę zaś daje wielki obiad u siebie, na który zaprosiła wszystkich Ministrów. P. Guizot miał wczoraj z Monarchinią w jéj pałacu długą rozmowę.

— Dzisiaj zgromadzili się deputowani w swoich biurach, celem naradzenia się nad projektem do prawa co do ostatecznego uregulowania budżetu za rok 1845. Dochod na rok pomieniony miał przynieść 1,323,312,174 fr., wydatki zaś 1,303,432,481; za tém pozostało w przychodzie 4,335,329 fr.

— Marszałek Bugeaud był tu spodziewany na 25-ty marca; dowiadujemy się jednak teraz, że z powodu słabości podróż swoję odłożył.

— Въ Монитерѣ напечатанъ докладъ министра внутреннихъ дѣлъ, коимъ разныя лица, за спасеніе погибавшихъ во время прошлогодняго наводненія, представляются къ награжденіямъ, золотыми, серебряными и бронзовыми медалями.

— Въ нѣкоторыхъ газетахъ писали, что тѣло умершаго министра юстиціи Г. Мартена будетъ погребено на иждивеніе правительства, и что оставшейся послѣ него вдовѣ назначенъ будетъ пожизненный пенсіонъ въ 6,000 фр. Въ Монитерѣ опровергаютъ этотъ слухъ, такъ какъ Г. Мартенъ оставилъ капиталъ въ 2,000,000 фр.

— Министерство, въ примѣръ другимъ, отказало въ помилованіи тремъ лицамъ, приговореннымъ къ смертной казни, за участіе въ смятеніяхъ, возникшихъ въ Бюзансе, по случаю дороговизны хлѣба.

— На биржѣ поговаривали, что Англійскій банкъ несогласенъ отсрочивать французскому банку уплаты займа 30,000,000 фр., и что посему, въ концѣ сего мѣсяца, занятая сумма должна быть возвращена.

— Министръ торговли и земледѣлія, въ отвращеніе заразы картофеля, назначилъ 3,000 фр. награды за разведеніе этого продукта изъ сѣмянъ.

— Александръ Дюма, который называетъ себя теперь Маркизомъ де-ла Пайльетри, вызвалъ на дуэль депутата Леона Мальвиля, за отзывъ, сдѣланный послѣднимъ на его счетъ въ палатѣ депутатовъ. Онъ просилъ Г. Вьенне быть его секундантомъ, но послѣдній отвѣчалъ ему запискою слѣдующее: Любезный Маркизъ! Очень сожалѣю, что не могу служить вамъ; къ несчастію, я не дворянинъ, а только писатель, вы же дворянинъ и производитель оптовой торговли строками.“ Эта записка сдѣлалась извѣстною во всемъ Парижѣ, и впечатлѣніе, произведенное ею, заставило Г. Дюма отказаться отъ дуэли.

18 *Марта.*

Королева Христина, какъ слышно, намѣрена ѣхать въ Италію. Въ министерскихъ газетахъ утверждаютъ, что пребываніе здѣсь Ея Величества вовсе не имѣетъ связи съ политикою, а имѣетъ цѣлію свиданіе съ дочерью и устройство ея приданаго. Но нѣкоторыя лица полагаютъ, что Королева Христина пріѣхала, чтобы посовѣтоваться съ Королемъ Людвикомъ-Филиппомъ, по случаю возникшихъ несогласій между Королевою Изабеллою и ея супругомъ.

— Въ *Union Monarchique* пишутъ: „Британская дипломація обнаруживаетъ съ каждымъ днемъ все болѣе и болѣе враждебное расположеніе къ Испаніи. Мы узнали изъ вѣрнаго источника, что Лондонскій кабинетъ рѣшительно потребовалъ теперь отъ правительства Изабеллы уплаты за оружіе и за всѣ издержки, употребленныя Великобританіею, для поддержанія войны противъ Карла V.“

— Въ той же газетѣ сообщаютъ: „Увѣряютъ, что Г. Брессонъ, находящійся теперь въ Парижѣ, объявилъ правительству, что онъ твердо рѣшился не возвращаться въ Мадридъ. Настоятельныя просьбы Г. Гизо и даже одной особы, имѣющей еще несравненно большее вліяніе, не могли поколебать рѣшимости Г. Брессона, который ясно видитъ, какъ затруднительно будетъ отнынѣ его положеніе при испанскомъ дворѣ.— Это намѣреніе посла тѣмъ болѣе озабочиваетъ правительство, что, основываясь на прежде данныхъ формальныхъ обѣщаніяхъ, Г. Брессонъ требуетъ, чтобы его назначили посломъ въ Римъ или Вѣну.“

— Въ *Courrier Francais* удивляются, что англійское правительство внезапно уклонилось отъ дѣла касательно Донъ Мигэля, хотя онъ и отправился изъ Италіи на кораблѣ этой націи. Въ этомъ журналѣ приводятъ, какъ поводъ къ этой перемѣнѣ, то обстоятельство, что теперь идутъ переговоры Остъ-Индской компаніи объ уступкѣ португальскихъ владѣній въ Остъ-Индіи.

— Послѣднія извѣстія съ острова Гаити не совсѣмъ благопріятны для французскихъ подданныхъ, участвовавшихъ въ займѣ въ пользу этой страны. Заемъ сей не вписанъ въ государственную долговую книгу, и французскій консулъ, на требованіе о томъ, получилъ отъ президента не весьма удовлетворительный отвѣтъ.

— Съ того же острова сообщаютъ, что президентъ Ришеръ приступилъ къ отысканію сокровищъ, зарытыхъ генераломъ Туссеномъ, который, будучи преслѣдуемъ французскими войсками, приказалъ бросить въ непроходимое болото 15,000,000 фр., и потомъ умертвить всѣхъ негровъ, которые были употреблены

— *Monitor* ogłosił sprawozdanie Ministra spraw wewnętrznych, który rozmaite osoby, za udzielany ratunek podczas zeszłorocznéj powodzi, przedstawia Królowi do nagrody w medalach złotych, srébrnych i bronzowych.

— Dzienniki niektóre doniosły, że zwłoki Ministra sprawiedliwości, P. Martin, pochowane będą kosztem skarbu, tudzież że pozostała po nim wdowa otrzyma 6,000 fr. dożywotniéj pensyi. *Monitor* zbija dzisiaj te doniesienia; P. Martin bowiem zostawił majątku około 2,000,000 fr.

— Gabinet chcąc dać przykład surowości, odrzucił prośbę o ułaskawienie trzech osób skazanych na śmierć, za mienie udziału w rozruchach, z powodu drożyzny chleba w Buzançais wynikłych.

— Mówią na giełdzie, że bank angielski nie chce bankowi francuzkiemu prolongować pożyczki 30 milionów fr, i że tenże musi ją z końcem b. m. zapłacić.

— Minister handlu i rolnictwa, w zamiarze zapobieżenia chorobie kartofli, wyznaczył nagrodę 3,000 fr za rozmnożenie téj rośliny z nasienia.

— Alexander Dumas, który teraz nazywa się Margrabią de la Pailleterie, wyzwał niedawno na pistolety Deputowanego, P. Leona Malleville, za jego wyrażenie się o nim w Izbie Deputowanych, i prosił P. Viennet, aby był jego sekundantem. Ale ten odpowiedział mu następującym biletem: „Mój drogi Margrabio! jestem niepocieszony, że ci nie mogę służyć; ale niestety, nie jestem szlacheicem, i tylko prostym literatem; Pan zaś jesteś Margrabią i wielkim kupcem, handlującym hurtem wierszami.“ Pod wrażeniem wesołości, jaką ten list, niebawem rozgłoszony, wywołał w Paryżu, pojedynek zaniechany został.

Dnia 18 marca.

Królowa Krystyna ma wyjechać do Włoch. Dzienniki ministeryalne utrzymują, że pobyt rzeczonéj Monarchini niema nic wspólnego z polityką, i że tylko przybyła odwiedzić swoję córkę i urządzić jéj posag. Są jednakże osoby, które odmienne przypuszczają wnioski, a mianowicie, że Królowa chce zasięgnąć rady Króla Ludwika Filipa z powodu zaszłych nieporozumień między Królową Izabellą a jéj małżonkiem.

— W *Union Monarchique* piszą: „Dyplomacya angielska okazuje z dnia na dzień coraz nieprzyjaźniejsze skłonności względem Hiszpanii. Dowiedzieliśmy się z najpewniejszego źródła, że gabinet Londyński zażądał obecnie od rządu Izabelli II zapłaty za broń i za wszystkie koszta podjęte przez Wielką Brytanią, dla wspierania tegoż rządu w wojnie przeciwko Karolowi V.“

— W tejże gazecie czytamy: „Zapewniają, że P. Bresson, znajdujący się obecnie w Paryżu, oświadczył rządowi, iż ma niezłomne przedsięwzięcie nie wracać więcéj do Madrytu. Usilne prośby P. Guizot, a nawet innéj jeszcze osoby, mającéj nierównie więcéj wpływu, nie mogły zachwiać postanowienia P. Bresson; albowiem widzi on jasno, jak przykre odtąd jego położenie będzie przy dworze hiszpańskim. Zamiar ten Posła tém bardziéj niepokoi rząd w obecnéj chwili, iż P. Bresson, na zasadzie uprzednio uczynionéj mu formalnéj obietnicy, żąda aby mu dano poselską posadę w Rzymie lub Wiedniu.

— *Kuryer Francuzki* dziwi się, że rząd angielski nagle opuścił sprawę Don Miguela, lubo tenże uszedł z Włoch na okręcie tego narodu. Za powód téj nagłéj zmiany przytacza pomieniony dziennik toczące się układy Spółki Indyjskiéj, o odstąpienie posiadłości Portugalskich w Indyach.

— Ostatnie wiadomości z Hajti nie są pomyślne dla francuzkich wierzycieli pomienionéj Rzeczypospospolitéj. Dług ten bowiem nie został wpisany do wielkiéj xięgi; a gdy Konsul francuzki dopominał się o to, otrzymał od Prezydenta nienader zaspakajającą odpowiedź.

— Z tejże wyspy donoszą, że Prezydent Richer rozpoczął wyszukiwanie skarbów, przez Jenerała Toussaint zakopanych. Toussaint bowiem, ścigany przez wojska francuzkie, kazał do nieprzebytego bagna wrzucić 12,000,000 fr., a następnie wymordować wszystkich Murzynów, do téj tajemnicy użytych. Jeden z nich tylko zdołał się

для исполненія этого приказанія. Одинъ изъ сихъ послѣднихъ спасся бѣгствомъ въ Кубу, и оттуда предлагалъ нѣсколько разъ гаитскому правительству указать мѣсто, гдѣ погребены эти сокровища. Президентъ Рише приказалъ недавно выкупить этого негра и поручилъ ему заняться отысканіемъ этихъ сокровищъ.

— Ученый *Maindl* открылъ весьма простой способъ отличать дѣйствительную смерть отъ мнимой. Способъ сей заключается въ томъ, чтобы на извѣстномъ мѣстѣ произведена была ожога второй степени. Если жизнь еще существуетъ, то всегда образуется на этомъ мѣстѣ нарывъ, чего вовсе небываетъ при совершенной омертвѣлости.

Англія

Лондонъ, 15 Марта.

Третьяго дня было засѣданіе кабинета въ зданіи министерства иностранныхъ дѣлъ. Въ придворной газетѣ напечатано воззваніе Королевы къ народу, по случаю назначеннаго 24 ч. с. м. поста.

— Въ *Morning Chronicle* пишутъ слѣдующее: „Г. Гизо объявилъ не колеблясь въ палатѣ перовъ, что Франція не должна опасаться войны, ибо Англія озабочена слишкомъ многими интересами, чтобы думать о войнѣ, и сверхъ того хорошо знаетъ, что благоразуміе требуетъ уважать конченное дѣло (*fait accompli*). Въ газетахъ Г. Гизо толкуютъ каждый день объ этой темѣ, и во Франціи очень многіе готовы согласиться съ ними. Но практическое примѣненіе этой мысли опасно. Можетъ настать и настать скоро тотъ день, когда нарушенія нашихъ правъ, подобныя тѣмъ, которыя мы испытали въ послѣдніе два года, произведутъ разрывъ, и очень опасно предполагать, что Англія не можетъ быть наконецъ принуждена къ войнѣ, не смотря на все свое отвращеніе къ ней.“

— Въ *Times* отъ 8-го числа пишутъ, что не столько силою обстоятельствъ и интересовъ, сколько по ошибкѣ людей, семнадцатилѣтній союзъ между Франціею и Англіею приходитъ, кажется, къ концу. Причинъ явнаго разрыва между двумя націями не существуетъ; онѣ по прежнему идутъ рука объ руку въ дѣлѣ мира и просвѣщенія, но, пишутъ въ англійской газетѣ, уже нельзя надѣяться на тѣсный союзъ.

— Съ пакетботомъ *Virginian*, получены изъ Нью-Іорка донесенія, простирающіяся по 13-е Февраля. Соединенные Штаты расположены къ предложенію Мексикѣ мира. Въ американскомъ сенатѣ все еще продолжались пренія по биллю, относительно назначенія отпуска 3 милліоновъ долларовъ, (эти три милліона, какъ извѣстно, предназначены, для содѣйствія заключенія мира съ Мексикою); въ продолженіи пренній, Г. Кольгоунъ объявилъ себя въ пользу плана генерала Тайлора, чтобы въ войнѣ съ Мексикою дѣйствовать оборонительно. Билль, на счетъ образованія 10-ти новыхъ полковъ, утвержденъ президентомъ. Г. Валькеръ обнародовалъ условія, принятыя по новому 6-ти-процентному займу въ 18 милліоновъ доллеровъ. Въ представительной палатѣ 10-го числа представленъ былъ проектъ, чтобы казна отпустила 500,000 долларовъ на покупку жизненныхъ припасовъ для Ирландіи, (въ пользу которой происходили также собранія народа въ нѣсколькихъ значительнѣйшихъ городахъ). Проектъ сей тотчасъ былъ отправленъ въ генеральные комитеты.

— Въ началѣ Февраля, два агента Ост-Индской компаніи отправились въ Лиссабонъ, для переговоровъ объ уступкѣ Англіи, за наличныя деньги, значительной части португальскихъ владѣній въ Индіи. Переговоры эти не имѣли еще успѣха, потому что Португалія не соглашается уступить Гоа и нѣкоторыхъ другихъ владѣній, которыя покупаютъ означенные агенты.

— Предложенные парламенту, въ нынѣшнее его засѣданіе, проекты желѣзныхъ дорогъ простираются на огромную сумму, составляющую 138,867,400 фунт. стер. Парламентъ, вѣроятно, не утвердитъ этой суммы, а назначитъ потребное количество денегъ на постройку нѣкоторыхъ желѣзныхъ дорогъ.

— Число людей, употребленныхъ при публичныхъ работахъ въ Ирландіи, простиралось, въ послѣднихъ числахъ Февраля, до 708 228 человѣкъ.

— Гр Рачинскій, Прусскій посланникъ при Лиссабонскомъ дворѣ, прибылъ сюда изъ Португаліи, по пути въ Берлинъ.

ocalić ucieczką do Kuby, i stamtąd kilkakrotnie ofiarował rządowi Haityjskiemu odkrycie miejsca. Prezydent Richer kazał go niedawno wykupić i zlecił mu wyszukiwanie rzeczonego skarbu.

— Uczony Maindl odkrył bardzo prosty sposób odróżnienia śmierci rzeczywistéj od pozornéj. Zależy on na wykonaniu w oznaczonym punkcie sparzeliny drugiego stopnia. Jeżeli życie jeszcze istnieje, tworzy się zawsze pryszczel, nawet w nieobecności wszelkiego czucia. Jeżeli zaś już śmierć nastąpiła, nic podobnego niema miejsca.

Anglia.

Londyn, 15 marca.

Zawczoraj odbywała się rada gabinetowa w pałacu Ministerstwa spraw zagranicznych. Gazeta dworska ogłosiła odezwę Królowéj do narodu, z powodu wyznaczonego postu na 24 b. m.

— W *Morning-Chronicle* czytamy co następuje: „P. Guizot oświadczył bez ogródki w Izbie Parów, że Francya nie powinna lękać się wojny, albowiem Anglia ma zbyt wiele na swojéj głowie interessów, aby mogła myśleć o wojnie, a nadto wie dobrze, że sam rozsądek nakazuje szanować to co się już stało (*fact accompli*). W gazetach, będących organem P. Guizota, rozprawiają codziennie z tegoż tematu, i nader jest wielu takich we Francyi, którzy podzielają to zdanie. Zastosowanie atoli praktyczne téj myśli niemałém niebezpieczeństwem zagraża. Może nadejść, a nadejść niebawem, ten dzień, gdy ubliżenie naszym prawom, podobne temu, jakiegośmy w ciągu dwóch lat ostatnich doznali, wywoła otwarty rozbrat, i nader niebezpieczną jest rzeczą przypuszczać, że Anglia nie może być nareście przymuszoną do wojny, mimo całego wstrętu jaki ma do niéj.“

— W *Times* pod d. 18 marca piszą, że nie tyle z powodu zaszłych okoliczność i starcia się interessów, ile z winy osób, siedmnastoletni związek, między Francyą i Anglią istniejący, chyli się widocznie do upadku. Wprawdzie nie widzimy jeszcze jawnych skutków tego moralnego rozbratu między dwóma narodami; oba porozumiewają się z sobą jak i dawniéj we wszystkiém co się tyczy powszechnego pokoju i oświaty, ale już nie można mieć nadziei przywrocenia serdecznych między niemi stosunków.

— Okręt pocztowy *Virginian*, przywiózł z New-Yorku wiadomości do dnia 13 lutego dochodzące. Stany-Zjednoczone mają być skłonne do ofiarowania Mexykowi pokoju. W Senacie amerykańskim toczyły się jeszcze ciągle rozprawy nad bilem względem udzielenia 3 milionów dollarów (te trzy miliony, jak wiadomo, mają dopomódz do zawarcia pokoju z Mexykiem). W ciągu rozpraw P. Calhoun oświadczył się za planem Jenerała Taylor, aby w wojnie z Mexykiem zachować się odpornie. Bil względem wystawienia 10 nowych półków, został przez Prezydenta podpisany. P. Walker ogłosił zawiadomienie o przyjmowaniu warunków nowéj 6-procentowéj pożyczki 18 milionów dollarów. W Izbie Reprezentantów podany został dnia 10 wniosek, aby assygnowano ze skarbu 500,000 dollarów na zakupienie żywności dla Irlandyi, na korzyść któréj odbyły się także zgromadzenia ludu w kilku wielkich miastach. W wniosek ten odesłano natychmiast do Jeneralnych Komitetów. (Ob. Stani-Zjednoczone).

— Przy początku lutego, dwóch ajentów Spółki Indyjskiéj udało się do Lizbony, w celu rokowania z tamtejszym rządem o odstąpienie dla Anglii, za gotowe pieniądze, znacznéj części posiadłości Portugalskich w Indyach. Jednakże układy te nie doszły jeszcze do skutku, gdyż Portugalia nie chce odstąpić Goa, ani niektórych innych posiadłości, jakich ajenci pomienionej Spółki żądają.

— Przedstawione parlamentowi, na teraźniejszém jego posiedzeniu, projekta dróg żelaznych, obejmują ogromną summę kosztów, to jest 138,867,400 f szt. Spodziewać się należy, że parlament na to nie przystanie, lecz wyznaczy fundusze na niektóre tylko drogi żelazne.

— Liczba ludzi użytych przy robotach publicznych w Irlandyi, wynosiła przy końcu Lutego 708,228.

— Hr. Raczyński, Poseł Prusski przy dworze Lyońskim, zjechał tu z Portugalii, udając się do Berlina.

16 Марта.

Въ нижней палатѣ разсматривали вчера билль о бѣдныхъ въ Ирландіи; но пренія походили болѣе на споры между владѣльцами земель въ Ирландіи и англійскими радикалами, нежели на сужденія о столь важномъ предметѣ.

— По извѣстіямъ съ мыса Доброй Надежды отъ 10 Января снова возгорѣлась война съ Кафрами, и губернаторъ выступилъ съ сильнымъ отрядомъ, чтобы отбить у начальника племени Крети 20,000 головъ захваченнаго скота и наказать начальника племени Пато.

— Владѣльцы транспортныхъ судовъ собираются на совѣщаніе объ отвращеніи отмѣны уставовъ о навигаціи. Вчера многіе изъ нихъ собрались на Сондерлендской биржѣ, и постановили между прочимъ писать къ лондонскому обществу мореплавателей, чтобы оно присоединило свои усилія къ тому, чтобы поддержать означенный уставъ. Въ цѣломъ краѣ, въ особенности въ портовыхъ городахъ, будутъ собираемы добровольныя приношенія, для ходатайства по сему дѣлу.

— Въ образцовой тюрьмѣ, которая теперь строится, находится тысяча отдѣльныхъ келій, въ которыхъ будутъ содержаться люди, состоящіе подъ слѣдствіемъ. Это зданіе къ 25 с. м. будетъ совершенно окончено.

— На засѣданіи лондонскаго географическаго общества прочитанъ былъ докладъ о новомъ изобрѣтеніи, при помощи коего можно начертить на мѣди какую угодно карту столь удобно и скоро, какъ перомъ на бумагѣ, и чрезъ нѣсколько часовъ послѣ того получить превосходную металлическую доску, которая можетъ быть тотчасъ употребляема для печатанія, съ помощію обыкновеннаго типографскаго станка, причемъ на бумагу выходятъ съ надлежащею точностію всѣ точки. Представлено было нѣсколько картъ, отпечатанныхъ такимъ образомъ г-мъ Морсъ, которыя относительно красоты и чистоты отдѣлки, превосходили самыя лучшія изображенія, произведенныя на деревѣ; преимущественно изображеніе линій, означающихъ воду, которыя, какъ извѣстно, весьма трудно передать на деревѣ, было исполнено удивительнымъ образомъ, и не уступало изображеніямъ, отпечатаннымъ мѣдными досками. Это изобрѣтеніе въ Америкѣ въ общемъ употребленіи, и доставляетъ превосходныя и самыя дешевыя карты, для всей учащейся и читающей публики.

Италія.

Римъ, 5 Марта.

На сихъ дняхъ Папа, переодѣтый и въ сопутствіи прелата Пиколомини, прибылъ въ новоустроенное вечернее училище, экзаменовалъ воспитанниковъ и, въ изъявленіе своего удовольствія, учителямъ роздалъ медали, а ученникамъ оставилъ 10 допій.

— Всѣмъ здѣшнимъ театрамъ дозволено давать представленія въ продолженіе поста, частію для того, чтобы множества людей, при настоящей дороговизнѣ, не лишать источника ихъ заработковъ, частію же по другимъ, извѣстнымъ полиціи причинамъ; это обстоятельство, какъ безпримѣрное въ лѣтописяхъ здѣшнихъ театровъ, заслуживаетъ вниманія. Нѣкоторыя оперы Доницетти и другія, которыя по поводу ихъ содержанія были воспрещены, вскорѣ появятся на здѣшней сценѣ.

— Штандартъ, присланный Балонцами Римлянамъ, на дняхъ полученъ здѣсь и особенною депутаціею врученъ Его Святѣйшеству. Пій IX подаритъ оный здѣшней гражданской гвардіи въ день Святой Пасхи.

— Здѣсь существовалъ обычай, неизвѣстный въ другихъ странахъ, по коему каждый чиновникъ, получившій высшую должность, долженъ былъ выплачивать извѣстную сумму нѣкоторому числу подчиненныхъ особъ; плата называлась *Propinia*, и состояла изъ 100, 50 и менѣе скуди. Этотъ же обычай существовалъ между господиномъ и слугами. Папа послѣднимъ своимъ распоряженіемъ нѣсколько уменьшилъ эту ненужную подать, наложенную на высшихъ чиновниковъ. Вновь назначаемые епископы будутъ отнынѣ платить, вмѣсто 100 пропиній, всего 47, включая сюда и то, что дается барабанщикамъ папской гвардіи,

Dnia 16 marca

Izba Niższa zajmowała się wczoraj bilem o ubogich Irlandzkich; ale rozprawy te więcéj podobne były do sporu między właścicielami gruntowemi w Irlandyi a radykalistemi angielskimi, niżeli do rozważnego rozbioru prawa, ustanowić się mającego.

— Według doniesień z przylądka Dobréj-Nadziei, z dnia 10-go stycznia, wojna z Kaframi znowu się rozpoczęła. Gubernator wyszedł sam, na czele mocnego oddziału, w celu odebrania naczelnikowi Kreti 20,000 wołów, przez tegoż skradzionych, tudzież ukarania naczelnika Pato.

— Właściciele statków przewozowych, zbierają się na narady, w celu zapobieżenia zniesieniu praw nawigacyjnych. Wczoraj znaczna ich liczba zgromadziła się w giełdzie Suderlandzkiéj i uchwaliła między innemi napisać do Londyńskiego towarzystwa żeglarzy, by połączyli swoje usiłowania dla zachowania praw pomienionych. W całym kraju, a mianowicie w miastach portowych, mają być zbierane składki na poparcie interessu żeglarzy.

— Wzorowy dom więzienny, który obecnie budują, zajmuje tysiąc cel odosobnionych, w których mają być umieszczone osoby zostające pod badaniem inkwizycyjném. Dom ten w dniu 25 m b. m. będzie zupełnie dokończony.

— Na posiedzeniu Londyńskiego towarzystwa jeograficznego odczytano sprawozdanie o nowym wynalazku, za pomocą którego można każdą mapę tak łatwo i szybko, jak piórem na papierze, odrysować na miedzi, poczém w kilku godzinach otrzymuje się wyborną płytę metalową, przydatną natychmiast do druku, za pomocą zwyczajnéj prassy drukarskiéj, a oddającą z nadzwyczajną dokładnością każdą kropkę, głoskę i kréskę rysunku. Przełożono kilka takowych map, sporządzonych przez P. Morse, które wszystkie co do piękności i czystości rysunku przechodziły najlepsze drzeworyty; mianowicie rysunek linii oznaczających wodę, a jak wiadomo, nadzwyczajnie trudnych do oddania na drzewie, był w zadziwiający sposób wykonanym, i nie ustępował najdelikatniejszym miedziorytom. Wynalazek ten jest w Ameryce powszechnie używanym, i dostarcza najlepszych a niezmiernie tanich map dla całéj uczącéj się i czytającéj publiczności.

Włochy.

Rzym, 5 marca.

Ojciec św. przed kilku dniami przybył przebrany, w towarzystwie prałata Picolomini, do nowo założonéj szkoły wieczornéj, examinował uczniów i w dowód swego zadowolenia zostawił im do podziału 10 dopiów, nauczycielom zaś rozdał medale.

— Częścią dla tego, aby mnóstwa ludzi przy teraźniejszéj drożyznie nie pozbawiać źródła ich zarobkowania, częścią też z innych, bacznéj policyi tutejszéj wiadomych powodów, wszystkim teatrom tutejszym dozwolono dawać przedstawienia w ciągu całego postu, co jako pierwszy przypadek w dziejach teatrów tutejszych, zasługuje na uwagę. Niektóre opery Donizettego i inne, które z powodu swéj treści dotąd były zakazane, ukażą się też wkrótce na scenie tutejszéj.

— Chorągiew, którą Bolończycy przesłali Rzymianom, nadeszła tu już od niejakiego czasu, i przez deputacyą Ojcu św. doręczoną została. Pius IX odda ją tutejszéj gwardyi obywatelskiéj w dzień święta Zmartwychwstania Pańskiego.

— Od dawna istniał tu zwyczaj, nieznany gdzieindziéj, że każdy urzędnik, posunięty na wyższy stopień musiał się opłacać pewnéj liczbie swoich podwładnych: opłata ta nazywała się *Propinia*; i tak jeden opłacał 100, drugi 50 skudów i t. d. Ten sam stosunek istniał pomiędzy panem i sługami. Papież wydaném rozporządzeniem zmniejszył trochę ten niepotrzebny ciężar na wyższych urzędników nałożony. Nowo mianowani Biskupi mają odtąd opłacać tylko 47 propinij, zamiast 100, licząc w to już nawet doboszów Papiezkiéj gwardyi, szwajcarów i t. d. Najwyższą propinię otrzymać ma od takiego Biskupa Papiezki Mistrz ceremonii w ilości 20 skudów.

швейцарцамъ и проч. Самую значительнѣйшую пропинію отъ такихъ епископовъ получать будетъ папскій церемоніймейстеръ.

— Газовое освѣщеніе главныхъ частей Рима будетъ вскорѣ приведено къ окончанію. Папа не однократно изъявлялъ желаніе, чтобы предпріятіе сіе скорѣе сбылось, а желаніе Папы Пія IX, Римляне почитаютъ наравнѣ съ закономъ.

— Его Святѣйшество еще въ прошедшемъ мѣсяцѣ велѣлъ составить проектъ статута новаго ордена, который можно будетъ жаловать исповѣдующимъ разныя религіи, и предназначать въ награду истинной заслуги. Нынѣ слышно, что сей орденъ будетъ состоять изъ звѣзды съ дивизомъ *Virtuti et Merito*, и раздѣляться на двѣ степени: первая степень будетъ давать право на дворянство потомственное, вторая—личное. Вмѣстѣ съ симъ орденомъ будетъ возстановленъ Латеранскій орденъ.

— Мы уже сообщили, что Папа подарилъ свой портретъ, украшенный бриліантами турецкому посланнику, Шекибъ-Эффендію, котрый принялъ его изъ рукъ Папы стоя на колѣняхъ, съ просьбою, чтобы ему дозволено было носить его на груди, какъ особенное украшеніе.

— При общемъ уваженіи, котораго удостоивается Пій IX, всякому вѣрно будетъ пріятно прочесть описаніе его особы, сдѣланное однимъ германцемъ въ письмѣ, напечатанномъ въ Аугсбургской газетѣ. „Я видѣлъ уже Папу Пія IX двѣнадцать разъ и иногда въ довольно близкомъ разстояніи, окруженнаго собраніемъ кардиналовъ и архіепископовъ. Пій IX нѣсколькими лѣтами кажется моложе, чѣмъ есть дѣйствительно, и ему едва можно бы дать 50 лѣтъ отъ роду (родился въ 1792 году). Его осанка величественна и важна, а на свѣжемъ, цвѣтущемъ здоровьемъ, прекрасномъ и плѣнительномъ лицѣ, выражается добродушіе; на губахъ преимущественно дышетъ невыразимая прелесть кротости, остроумія и какой-то шутливой веселости. Довольно увидѣть блескъ его глазъ, чтобы убѣдиться въ ясности великаго ума его. Видя Пія IX окруженнаго знаменитѣйшими прелатами, между сими послѣдними можно замѣтить нѣкоторыя головы, которыя болѣе могли бы нравиться артисту, или любителю статуарныхъ лицъ. Но относительно выраженія достоинства, плѣнительной вѣжливости, кроткаго величія и любви ближняго, ни одно изъ множества лицъ духовныхъ особъ въ Римѣ, не можетъ въ этомъ отношеніи сравниться съ лицемъ Его Святѣйшества. Изъ многочисленныхъ портретныхъ изображеній Пія IX, ни одинъ, по видимому, не имѣетъ надлежащаго сходства: всѣ они не столь прекрасны какъ подлинникъ.

— Почтовыя брики, приходящія съ сѣвера, уже третій день являются сюда покрытыя инеемъ; вчера въ самомъ городѣ и окрестностяхъ онаго выпалъ большой снѣгъ, второй разъ въ нынѣшнюю зиму.

Испанія.

Мадритъ, 8 Марта.

На одномъ изъ послѣднихъ засѣданій конгресса, Г. Донозо-Кортесъ, бывшій кабинетный секретарь юной Королевы, наперсникъ князя Рьянзареса и его супруги (Королевы Христины), произнесъ надменную рѣчь, въ коей доказывалъ, что герцогиня Монпансьерская не должна никогда отказываться отъ права на Испанскій престолъ, и что Испанія предстоитъ обязанность распространять гражданственность между Бедуинами въ Африкѣ и овладѣть Африкою, преимущественно же стараться о сохраненіи самостоятельности престола португальской Королевы, и съ этою послѣднею цѣлію совѣтовалъ вооруженное вмѣшательство въ дѣла Португаліи.

— Нѣкоторые депутаты, принадлежащіе къ партіи прогрессистовъ, потребовали отъ министровъ представленія конгрессу духовныхъ завѣщаній Карла IV и Фердинанда VII, и составленныхъ по ихъ смерти описей имуществу, также брачныхъ договоровъ Королевы Изабеллы II-й и принцессы Монпансье. Говорятъ, что по поводу этого требованія, Королева Христина ускорила свой отъѣздъ въ Парижъ.

— Инфантъ Генрихъ препроводилъ изъ Тулона письмо къ кортесамъ, въ коемъ объявляетъ, что въ отношеніи своего бракосочетанія, онъ руководствуется положеніями закона и разрѣшеніемъ Королевы, и по-

— Oświecenie głównych części miasta Rzymu gazem, wkrótce przyjdzie do skutku. Ojciec św. wielokrotnie już oświadczał życzenie swoje w tym względzie, a życzenie Piusa IX go jest dla Rzymian tyle znaczącem, co prawo.

— Ojciec św. rozkazał jeszcze w przeszłym miesiącu ułożyć projekt do statutów nowego orderu, który będzie mógł być rozdawany wyznawcom każdéj religij, i ma służyć na nagrodę prawdziwéj zasługi. Słychać teraz, że order ten składać się będzie z gwiazdy z dewizą *Virtuti et Merito*, i dzielić się na dwie klassy: piérwsza klassa nadawać będzie szlachectwo dziedziczne, druga szlachectwo osobiste. Razem z tym orderem ma być przywrócony zakon Lateraneński.

— Donieśliśmy już, że Papież ofiarował swój portret brylantami wysadzany Posłowi tureckiemu. Szekib-Efendi przyjął go z rąk Papieża na klęczkach, prosząc zarazem, aby mu go wolno było nosić na piersiach, jako szczególną ozdobę.

— Przy powszechném uwielbieniu, jakie Pius IX obudza, miło będzie zapewne każdemu czytać opis osoby jego, skreślony przez pewnego Niemca, w liście do *Gazety Augsburgskiéj* pisanym: „Widziałem już Papieża Piusa IX dwanaście razy i niekiedy w dogodnéj bliskości, otoczonego gronem Kardynałów i Arcy-Biskupów. Pius IX zdaje się być o kilka lat młodszym niż jest rzeczywiście, i zaledwieby można było dać mu 50 lat wieku (urodz. 1792 roku). Postawa jego jest pełna powagi, a w jego świeżéj, zdrowiem kwitnącéj, pięknéj i dziwnie ujmującéj twarzy, dobroć serca jest najwybitniejszym rysem; w ustach szczególniéj tchnie niewymówny urok łagodności, dowcipu i żartobliwéj jakiejś wesołości; a dość jest ujrzeć blask jego oczu, ażeby się przekonać o jasności wielkiego rozumu. Widząc Piusa IX otoczonego najznakomitszymi Prałatami, dostrzedz można po niędzy nimi pojedyńcze głowy, które artyście lub wielbicielowi twarzy posągowych więcéj podobaćby się mogły. Ale co się tyczy wyrazu godności, słodyczy, łagodnéj majestatyczności i ujmującéj miłości bliźniego, żadna z mnogich twarzy kapłańskich w Rzymie z obliczem panującego Papieża pod tym względem porównać się nie da. Z licznych portretów Piusa IX żaden nie zdaje mi się być podobnym, wszystkie są mniéj piękne od oryginału.

— Od trzech dni powozy poczty listowéj, przybywające tu z północy, pokryte były lodem i śniegiem, wczoraj zaś, w mieście i okolicach spadł, po raz drugi téj zimy, śnieg obfity.

Hiszpania.

Madryt, 8 marca.

Na jednem z ostatnich posiedzeń Kongressu, P. Donoso Cortes, były Sekretarz gabinetowy młodéj Królowéj, powiernik Xięcia Rianzares i jego małżonki (Królowéj matki), miał pompatyczną mowę, w któréj dowodził, że Xiężna Montpensier nie powinna się nigdy zrzekać prawa do tronu hiszpańskiego, i że żądaniem Hiszpanii jest rozszerzać cywilizacyą pomiędzy Beduinami w Afryce, i opanować Afrykę, a przedewszystkiem starać się o utrzymanie samoistności tronu Królowéj portugalskiéj; w tym więc ostatnim celu doradzał zbrojną interwencyą do Portugalii.

— Kilku deputowanych, należących do stronnictwa progressistów, zażądało, aby Ministrowie złożyli Kongressowi testamenta Karola IV i Ferdynanda VII, tudzież sporządzone po ich śmierci inwentarze, a razem też kontrakty ślubne Królowéj Izabelli II éj i Xiężny Montpensier. Mówią, że to żądanie przyśpieszyło odjazd Królowéj Krystyny do Paryża.

— Infant Henryk przesłał z Tulonu pismo do Kortezów, w którem oświadcza, że pod względem swego małżeństwa polega na przepisach prawa i rozporządzeniach królewskich, i że dla tego postanowił jako człowiek hono-

тому какъ человѣкъ честный рѣшился привести въ исполненіе свое бракосочетаніе съ дѣвицею Эленою де-Кастелла; въ заключеніе жалуется на то, что его подъ прикрытіемъ штыковъ увели насильно изъ дворца его родителя, и что онъ только въ Барселонѣ получилъ предписаніе отправиться въ Неаполь, для представленія, будто бы, рапорта о состояніи тамошняго флота.

— Англійское правительство не согласилось на совокупное предложеніе парижскаго, мадритскаго и лиссабонскаго дворовъ, относительно предполагаемой вооруженной интервенціи въ пользу португальской Королевы, основываясь на договорѣ четвернаго союза; однако на дняхъ предписало здѣшнему своему посланнику, чтобы въ случаѣ высадки Донъ-Мигуэля въ Португаліи, заключилъ съ нашимъ правительствомъ договоръ относительно условій, съ которыми корпусъ испанскихъ войскъ могъ бы доставить пособіе сосѣдственной Королевѣ. Здѣсь однако думаютъ, что этого непослѣдуетъ.

— Нѣсколько военныхъ кораблей англійской эскадры, стоящей на Тагѣ, получило предписаніе отплыть въ Средиземное море. 28-го числа три корабля переплыли уже чрезъ Гибральтарскій проливъ, и отправились къ Мальтѣ и Картагенѣ. Въ Гибральтарѣ ожидали военнаго корабля съ пѣхотнымъ полкомъ для усиленія тамошняго гарнизона, и съ 300 арестантовъ для фортификаціонныхъ работъ. За недѣлю предъ симъ изъ Мальты отплыли два баталіона къ Балеарскимъ островамъ.

— Генералъ Бретонъ, еще 4 числа сдѣлалъ въ Барселонѣ распоряженіе, по силѣ коего должны подвергнуться разстрѣлянію всѣ тѣ, кои принадлежатъ къ 9-ти изложеннымъ въ оном разрядамъ, а между прочими и тѣ, кои оставивъ карлистскія шайки, скрываются отъ властей, или же раненныхъ карлистовъ принимаютъ у себя. Родители и родственники лицъ, соединяющихся съ карлистами, должны быть преданы военному суду и, смотря по обстоятельствамъ, наказываемы смертію. Даже совѣты общинъ значительнѣйшихъ городовъ, въ кои ворвались бы карлисты, имѣютъ быть подвергаемы такому же наказанію.

— 3-го числа, генералъ Эннa выступилъ изъ Барселоны съ пѣхотою, конницею и артиллеріею, для основанія главной квартиры въ Монрезѣ и наблюденія за карлистскими движеніями. Нѣкоторое число ихъ вступило 4 числа въ Фальсету, что въ Таррагонской провинціи. Въ Сарагоссѣ 5 числа произошли движеніе въ пользу прогрессистовъ; возмутители восклицали: да здравствуетъ Эспартеро! и т. п.; войска возстановили порядокъ.

— Галиційскій генералъ-капитанъ двинулся съ корпусомъ войскъ къ самой рѣкѣ Миньйо.

— 21-я дивизія французскихъ войскъ, усиленная нѣсколькими полками, разставлена на Каталонской границѣ. Кромѣ этого пограничнаго кордона, французское правительство приняло другія мѣры предосторожности, предписавъ, чтобы всѣ жительствующіе въ Перпиньянѣ Испанцы возвратились въ свое отечество, или переселились въ департаменты, назначенные для выходцевъ.

9 *Марта.*

Министры восторжествовали въ нынѣшнемъ кризисѣ. Всѣ усилія Г. Монъ и его приверженцевъ остались тщетными, при неблаговоленіи оказываемомъ юною Королевою къ виновникамъ ея бракосочетанія. Ея Величество подписала указъ объ отозваніи Каталонскаго генералъ-капитана маркиза Бретона, назначивъ на его мѣсто генерала Павія; а вмѣсто сего послѣдняго наименованъ генералъ-капитаномъ Старой-Кастиліи (Валладолида) и командующимъ обсерваціоннымъ корпусомъ на Португальской границѣ, генералъ Конча старшій (Донъ Мануэлъ), а генералъ Конча младшій (Донъ Жозе) остается по прежнему генералъ-капитаномъ Валенсіи.

— Говорятъ, что министръ финансовъ приказалъ отпустить Королевѣ Христинѣ 200,000 піастровъ на путевые расходы.

— Кромѣ Королевы Христины, отъѣзжаютъ отсюда особы, къ которымъ Е. В. наиболѣе имѣла довѣрія. Г. Истурицъ отправляется въ Лондонъ, гдѣ, какъ посредникъ по дѣлу о бракосочетаніяхъ королевской фамиліи, будетъ играть важную роль. Г. Монъ,

rowy dopełnić małżeństwa swego z Panną Heleną de Castella; w końcu żali się, że go pod bagnetami uprowadzono gwałtownie z pałacu ojca jego, i że dopiéro w Barcelonie otrzymał polecenie udania się do Neapolu, dla zdania niby raportu o stanie tamecznéj marynarki.

— Rząd angielski nie przyjął wspólnéj propozycyi dworów Paryzkiego, Madryckiego i Lizbońskiego, względem przedsięwzięcia się mającéj zbrojnéj interwencyi na korzyść Królowéj portugalskiéj, a to na mocy traktatu poczwórnego przymierza; jednakże w tych dniach upoważnił swego Posła tutejszego, aby w razie wylądowania Don Miguela w Portugalii, zawarł z rządem naszym umowę względem warunków, pod jakiemi korpus wojska hiszpańskiego mógłby sąsiedniéj Królowéj pomocy udzielić. Sądzą tu jednak, że przypadek ten nie nastąpi.

— Kilka okrętów wojennych z eskadry angielskiéj stojącéj na Tagu, otrzymały rozkaz odpłynienia na morze Śródziemne. Dnia 28 lutego trzy okręty przepłynęły już przez ciaśninę Gibraltarską z przeznaczeniem do Malty i Kartageny. W Gibraltarze oczekiwany był okręt wojenny z półkiem piechoty, dla wzmocnienia tamtejszéj załogi, i z 300 więźniami do robót przy fortyfikacyach. Z Malagi odpłynęły przed tygodniem dwa bataliony do wysp Balearskich.

— Jenerał Breton wydał pod dniem 4-m w Barcelonie krwawe rozporządzenie, według którego rozstrzelani być mają ci wszyscy, co należą do 9 oznaczonych w niém kategoryi, a między innemi i ci, co opuściwszy oddziały Karlistowskie chronią się przed władzą, lub też rannych Karlistów do siebie przyjmują. Rodzice i krewni osób łączących się z Karlistami, mają być pod sąd wojenny oddawani i według okoliczności śmiercią karani; nawet rady gminne większych miast, do którychby Karliści wtargnęli, téj saméj ulegać mają karze.

— Jenerał Enna wyruszył z Barcelony d 3 z piechotą, jazdą i artylleryą, w celu założenia głównéj kwatery w Manresa i uważania poruszeń Karlistowskich. Pewna ich liczba weszła d. 4 do Falcet, w prowincyi Tarragony, ale po kilku godzinach opuścili to miasto. W Saragossie zaszło d 5 zaburzenie na korzyść progressistów; wołano, niech żyje Espartero! i t. d. Wojsko przywróciło porządek.

— Jeneralny Kapitan Galicyi posunął się z korpusem wojska aż do rz. Minho.

— Wojska francuzkie 21 dywizyi, pomnożonéj jeszcze kilku półkami, rozstawione zostały wzdłuż granicy Katalońskiéj. Prócz tego kordonu granicznego kazał także rząd francuzki, aby wszyscy Hiszpanie osiedli w Perpignan, albo wracali do ojczyzny, albo przenieśli się do departamentów dla wychodzców na mieszkanie przeznaczonych.

Dnia 9 marca.

Ministrowie wyszli teraz zwycięzko z przesilenia. Wszelkie usiłowania P. Mon i jego stronników rozbiły się o niechęć, jaką młoda Królowa okazuje ku sprawcom jéj związku małżeńskiego. Podpisała ona odwołanie Jeneralnego Kapitana Katalonii, Margrabiego Breton, a w miejsce jego mianowała Jenerała Pavia, zaś w miejsce tego ostatniego mianowany został Jeneralnym Kapitanem Kastylii dawnéj (Valladolid) i zarazem głównym dowódzcą korpusu obserwacyjnego nad granicą Portugalską, Jenerał Concha starszy (Don Manuel), a młodszy Jenerał Concha (Don Jose) zostaje Jeneralnym Kapitanem Walencyi.

— Słychać, że Minister skarbu kazał wyliczyć Królowéj Krystynie 200,000 piastrów, na koszta podróży.

— Po wyjeździe Królowéj Krystyny, wybierają się także w podroż jéj najpewniejsi przyjaciele. P. Isturiz udaje się do Londynu, gdzie występując jako pośrednik w sprawie małżeństw hiszpańskich, wielką pewnie odegra rolę. P. Mon, który ze swego ministerstwa skarbu

который въ бытность министромъ финансовъ собралъ полмилліона піастровъ и купилъ пять огромныхъ домовъ въ Мадритѣ, ходатайствуетъ о назначеніи его посланникомъ въ Парижѣ: но Г. Брессонъ сопротивляется этому, зная его отличныя способности, онъ не хочетъ, чтобы въ Парижѣ ихъ видѣли вблизи.

— Дочь инфанта Дона Франциска, вступившая въ бракъ съ герцогомъ Сесса, отличается надменностію характера: она не приняла великолѣпныхъ экипажей, выписанныхъ для ней свекромъ изъ Парижа, и ѣздитъ въ старой отцовской каретѣ, съ гербами королевской фамиліи. Отца и сестеръ своего мужа принимаетъ не иначе, какъ по докладу каждый разъ за нѣсколько часовъ впередъ; а съ родными своего мужа, принадлежащими къ знатнѣйшимъ фамиліямъ государства, вовсе не ведетъ знакомства.

— Слышно, что старшая дочь инфанта Донъ Франциска, сестра Короля, графиня Гуровская, вскорѣ пріѣдетъ сюда изъ Брюсселя съ своимъ супругомъ, съ тою цѣлію, чтобы воспользоваться всѣми преимуществами, принадлежащими ей, какъ испанской инфантинѣ.

— По донесеніямъ, изъ Лимы тамъ господствовало большое раздраженіе противъ Испаніи. Генералъ Марото, по прибытіи въ эту республику, былъ тотчасъ арестованъ, но его немедленно освободили, убѣдившись, что не имѣетъ никакого участія въ экспедиціи генерала Флореса.

Португалія.

Лиссабонъ, 26 Февраля.

Послѣднія извѣстія изъ Португаліи, полученныя чрезъ Испанію, противорѣчатъ одно другому. — По нѣкоторымъ показаніямъ, дасъ-Антасъ былъ отраженъ, 17-го Февраля, при нападеніи на замокъ Віано дель Минo, и принужденъ возвратиться въ Опорто, все болѣе и болѣе тѣснимый Сальданьею. — По другимъ разсказамъ, маршалъ находится, напротивъ того, въ критическомъ положеніи, имѣя предъ собою Опортскихъ инсургентовъ, въ тылу стараго Миглистскаго предводителя Новоаса, присоединившагося къ нимъ, и на одномъ изъ своихъ фланговъ Патера Казимира въ главѣ Миглистскихъ гверильясовъ.

— Здѣсь послѣдовала нѣкоторая перемѣна въ составѣ кабинета, которая въ послѣднее время была предметомъ общихъ разсужденій. Вмѣсто Г. Саузы-Азеведы, настоящаго министра финансовъ и военнаго, назначенъ, по первому вѣдомству графъ Тохаль, б. министромъ въ кабинетѣ Коста-Кабраля, по второму же — Баронъ де-Оранъ, Лиссабонскій генералъ-комендантъ; послѣдняя должность ввѣрена Виконту Фонтеновѣ, который при майскомъ мятежѣ въ Опорто, явилъ преданость къ престолу и чрезвычайную энергію.

— Со времени пріѣзда сюда новаго англійскаго посланника, сэръ Гамильтона Сеймура, послѣдовали искреннѣйшія сношенія нашего правительства съ англійскимъ. Здѣсь вообще говорятъ о томъ, что если маршалъ Сальданья не успѣетъ въ самомъ скоромъ времени подавить мятежъ въ Опорто овладѣніемъ сего города, тогда испанская интервенція непремѣнно послѣдуетъ.

— Въ оффиціальной газетѣ *Diario* все еще сохраняютъ молчаніе о выѣздѣ изъ Рима Донъ-Мигуля; но публикѣ извѣстны всѣ подробности его выѣзда. Однако сомнѣваются, чтобы онъ нынѣ, послѣ неудачи въ предпріятіи преданнѣйшаго ему генерала Новоаса, рѣшился выступить въ Португалію.

Турція.

Константинополь, 3 Марта.

24-го Февраля происходила здѣсь торжественная закладка зданія, для помѣщенія медицинской академіи. Султанъ, Султанша-мать и знатнѣйшіе чиновники находились при этомъ обрядѣ, совершенномъ съ большимъ великолѣпіемъ. По окончаніи закладки, главный медикъ произнесъ рѣчь къ воспитанникамъ училища Галата-Сарай, въ коей изъяснивъ пользу для

zebrał pół miliona piastrów i zakupił pięć największych domów w Madrycie, życzy sobie posłować w Paryżu; ale sprzeciwia się temu Hr. Bresson, który, wystawiwszy jego wielkie zdolności, nie chce, żeby się im z blizka w Paryżu przypatrzono.

— Córka Infanta Don Franciszka, poślubiona Xięciu Sessa, odznacza się szczególniejszą dumą; nie chciała przyjąć świetnych powozów, które dla niéj teść z Paryża sprowadził, ale jeździ tylko w starej karecie swego ojca, ozdobionéj herbami Królewskiemi. Teści i siostry męża swego inaczéj nie przyjmuje, jak po zameldowaniu ich kilku godzinami wprzódy; z innymi zaś krewnymi męża swego, należącymi do piérwszych rodzin kraju, wcale się nie widuje.

— Słychać, że najstarsza córka Infanta Don Franciszka, siostra Króla, Hrabina Gurowska, przybędzie tu wkrótce z małżonkiem swoim z Bruxelli, dla używania wszystkich prerogatyw, służących jéj jako Infantce hiszpańskiéj.

— Według wiadomości z Ameryki Południowéj, panowało w Lima wielkie rozjątrzenie przeciwko Hiszpanii. Jenerał Maroto, za przybyciem do téj Rzeczypospolitéj, został natychmiast aresztowanym, ale go uwolniono zaraz po przekonaniu się, że niemiał żadnego udziału w wyprawie Jenerała Flores.

Portugalia.

Lizbona, 26 lutego.

Ostatnie wiadomości z Portugalii, otrzymane przez Hiszpanią, zbijają się nawzajem. Podług jednych, das Antas, przedsięwziąwszy uderzyć 17 lutego na zamek Viano-del-Mino, został odparty i zmuszony wrócić do Oporto, które coraz ściślej blokuje Marszałek Saldanha. Podług zaś innych pogłosek, Marszałek zostaje przeciwnie w nader krytycznem położeniu, mając przed sobą rokoszan w Oporto, z tyłu starego dowódzcę Miguelistów Jenerała Povois, który się z juntą połączył, a najedném ze swoich skrzydeł ojca Kazimierza, na czele Gerilasów Miguelistowskich.

— Nastąpiła tu częściowa zmiana gabinetu, która od niejakiego czasu była przedmiotem powszechnéj rozmowy. P. Souza Avedo, dotychczasowy Minister skarbu i wojny zastąpiony został w piérwszym wydziale przez Hr. Tojal, b. Ministra w gabinecie P. Costa Cabral, w drugim przez Bar. de Ovar, Jenerała Kommendanta Lizbony. Ostatni ten urząd powierzony został Wice-Hr. Fontenova, który podczas powstania majowego w Oporto okazał wierność do tronu i niezwykłą energią.

— Od czasu przybycia do tutejszego dworu nowego Posła angielskiego, Sir Hamiltona Seymour, nastąpiły serdeczniejsze stosunki rządu naszego z Anglią. Mówią tu powszechnie o tém, że jeżeli Marszałkowi Saldanha nie uda się w najkrótszym czasie przytłumić powstania w Oporto, przez zdobycie tego miasta, interwencya hiszpańska niezawodnie nastąpi.

— Urzędowy dz. *Diario* milczy jeszcze ciągle o wyjeździe Don Miguela z Rzymu; ale publiczności wszystkie szczegóły tego wypadku są wiadome. Wątpią jednak powszechnie, aby teraz, po nieudaniu się przedsięwzięcia najwierniejszego jego Jenerała Povois, odważył się wystąpić w Portugalii.

Turcya.

Konstantynopol, 3 marca.

Dnia 24-go z. m. odbyło się tu uroczyste założenie kamienia węgielnego do budowy gmachu przeznaczonego na akademią lekarską. Sułtan, Sułtanka matka, tudzież wszyscy wyżsi urzędnicy znajdowali na tym obrzędzie, który z największym przepychem wykonano. Po założeniu kamienia, naczelny lekarz miał mowę do uczniów dotychczasowéj szkoły w Galata-Serai, w któréj wystawił im ko-

всего края отъ распространенія врачебной науки, ободрядъ ихъ къ труду на избранномъ поприщѣ. Новое зданіе воздвигнуто будетъ на восточномъ склонѣ высотъ близъ Дольмабакче.

— 26 Февраля, министръ полиціи Гафизъ-Паша, отрѣшенъ отъ должности, а на его мѣсто назначенъ временно Яковъ-паша.

— Въ *Journal de Constantinople* пишутъ слѣдующее о недоразумѣніяхъ съ Греціею: „Возникшія между Портою и Греціею недоразумѣнія, все еще занимаютъ вниманіе дивана и уже неоднократно были предметомъ совѣщаній министра иностранныхъ дѣлъ съ представителями пяти державъ. Порта соблюдаетъ по сему дѣлу умѣренность, и во все продолженіе онаго не уклонялась отъ сихъ правилъ. Министръ иностранныхъ дѣлъ препроводилъ къ греческому посланнику Г. Аргиропулосу ноту, сообщенную также представителямъ пяти державъ, въ коей предоставляетъ греческому правительству одинъ мѣсяцъ срока для окончанія сего дѣла, объявляя, что по истеченіи того срока, если дѣло сіе не будетъ улажено, принужденъ онъ будетъ прекратить всякія сношенія съ греческимъ посланникомъ.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 28 Февраля.

Изъ Тампико получены донесенія, отъ 8-го, а изъ Вера-Круца отъ 2-го сего мѣсяца. Американскія войска, послѣ упорной битвы съ Мексиканцами, стоившей значительныхъ потерь обѣимъ сторонамъ, заняли городъ Чигуагуа. На счетъ заключенія мира ничего не слышно; напротивъ того, вооруженія съ нашей стороны продолжаются. Генералъ Скоттъ, 6 с. м. находился въ Бразосъ Сантъ-Яго; но онъ намѣревался выступить въ Тампико, гдѣ генералъ Паттерсонъ, собравъ до 7,000 чел. войска, запасся продовольствіемъ, и вѣроятно вскорѣ начнетъ военныя дѣйствія. Говорятъ, генералъ Скоттъ намѣренъ занять островъ Лобосъ, отстоящій отъ Вера-Круца, въ 75 миляхъ, и въ Мартѣ мѣсяцѣ начать дѣйствовать, потому, что въ корпусѣ его, расположенномъ въ Тампико, открылась желтая лихорадка, не такъ впрочемъ злокачественная, какъ обыкновенно бываетъ. Притомъ, при нерасположенности жителей тамошнихъ мѣстъ къ Американцамъ, симъ послѣднимъ трудно было бы получить свѣжіе жизненные припасы. Въ Вера-Крущѣ командуетъ генералъ Лавега, возвратившійся недавно изъ плѣна; онъ извѣстенъ по личной храбрости, какою отличился въ сраженіи при Пало. Гарнизонъ Вера-Круца состоитъ изъ 3,500 человѣкъ; сверхъ того въ Санъ-Жуанъ д'Уллоа находится до 1,100 чел., дурно впрочемъ одѣтыхъ и неполучающихъ провіанта. Изъ столицы Мексики получены извѣстія по 29 Января; между прочимъ пишутъ, что тамъ господствуетъ величайшій безпорядокъ.

— Въ конгрессѣ Соединенныхъ Штатовъ продолжаютъ разсматривать билль о назначеніи трехъ милліоновъ доллеровъ на переговоры о мирѣ. Билль о распредѣленіи десяти вновь сформированныхъ полковъ по дивизіямъ и бригадамъ, утвержденъ палатою представителей, значительнымъ большинствомъ голосовъ.

— Въ американскихъ газетахъ сообщаютъ, что въ городѣ Квебекѣ, въ совѣщательномъ залѣ Штатовъ, данъ былъ примѣчательный балъ для сумаседшихъ, коихъ хотѣли такимъ образомъ развлечь. Было тамъ около ста помѣшанныхъ въ умѣ мужчинъ и женщинъ, и всѣ обращались весьма прилично; кромѣ ихъ находились также чиновники и знатнѣйшіе мѣстные жители.

— Губернаторъ страны Миссури предложилъ законодательному собранію проектъ закона, по коему ни одному мужчинѣ не будетъ дозволено выдавать заемныхъ писемъ и векселей безъ подписи его жены.

rzyści spływające na cały kraj z nauki medycyny i do pilnego uczenia się onéj zagrzewał. Gmach ten wzniesiony będzie na wschodnim stoku wzgorzów panujących nad Dolmabakcze.

— Dnia 26 go lutego, Minister policyi, Hafisz-Basza, złożony został z urzędu, a jego miejsce oddano tymczasowie Jakub-Baszy.

— *Journal de Constantinople* wyraża się w następującym sposobie o nieporozumieniach z Grecyą: „Nieporozumienia zaszłe między wysoką Portą a Grecyą zajmują ciągle Dywan i już były kilkakrotnie przedmiotem narad Ministra spraw zagranicznych z Reprezentantami pięciu mocarstw. Porta zachowuje ciągle roztropność i umiarkowanie, od których śród całego toku téj sprawy w niczém nie zboczyła. Minister spraw zagranicznych, przesłał Posłowi Greckiemu, P Argyropulos, notę, którą także udzielił Reprezentantom pięciu mocarstw, z oświadczeniem, że daje rządowi Greckiemu miesiąc czasu do załatwienia téj sprawy; lecz jeżeli ten przeciąg czasu bezowocnie upłynie, zmuszony będzie do zerwania wszelkich stosunków z Posłem gabinetu Heleńskiego.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 28 lutego.

Otrzymaliśmy wiadomości z Tampico, z dnia 8-go, a z Veracruz z 2-go b. m. Według nich, Amerykanie, po zaciętéj walce, w któréj ich i Mexykańskie wojska wiele ucierpiały, wkroczyli do Chihuahua i miasto rzeczone zajęli. O pokoju wcale nie słychać, gdyż Amerykanie uzbrajają się ciągle. Jenerał Scott stał 6-go lutego w Brazos San-Jago, lecz miał wkrótce wyruszyć do Tampico, gdzie Jenerał Patterson zgromadził 7,000 ludzi i opatrzył się w żywność; zatém niebawem rozpoczną się ważniejsze działania wojenne. Mówią, że Jenerał Scott zamierza osadzić wyspę Lobos, o 75 mil od Veracruz odległą, i z niéj rozpocząć wyprawę w marcu, gdyż w wojsku jego, stojącém w Tampico, zjawiła się żółta febra, lubo łagodniejszego rodzaju niż zwykle. Przytém, mieszkańcy okolic pomienionego miasta, tak są nieprzychylni Amerykanom, że tymże trudno byłoby dostać świeżéj żywności. W Veracruz dowodzi Jenerał La Vega, oswobodzony niedawno z niewoli amerykańskiéj i odznaczający się walecznością, któréj dał świetne dowody w bitwie pod Palo. Załoga w Veracruz składa się z 3,500 ludzi; prócz tego w San Juan d'Ulloa stoi 1,100 źle odzianych i źle żywionych żołnierzy. Ze stolicy Mexyku dochodzą wiadomości do 29 go stycznia i głoszą, że w tém mieście największy panował nieporządek.

— Kongres Stanów Zjednoczonych zajmuje się jeszcze ciągle rozprawami nad bilem o udzielenie trzech milionów dolarów na układy pokoju. Bil o podziale 10-ciu nowo utworzonych Półków na dywizye i brygady, przeszedł w Izbie Reprezentantów znaczną większością głosów.

— Pisma amerykańskie donoszą, że w mieście Quebec, w sali obrad Stanów, dany był szczególniejszy bal waryatów, których tym sposobem rozerwać chciano. Było tam około stu mężczyzn i dam obłąkanych i wszyscy zachowali się bardzo przyzwoicie; oprócz nich znajdowali się także urzędnicy i najznakomitsi obywatele miejscowi.

— Gubernator kraju Missuri przełożył zgromadzeniu prawodawczemu projekt do prawa, według którego żadnemu mężczyznie nie wolno będzie wydawać obligów i wexlów bez podpisu jego żony.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 28-го Марта 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*